

Guía Docente				
Datos Identificativos			2014/15	
Asignatura (*)	Técnicas Histolóxicas	Código	653862224	
Titulación				
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Mestrado Oficial	1º cuatrimestre	Primeiro	Obrigatoria	6
Idioma	CastelánGalegoInglés			
Prerrequisitos				
Departamento	Medicina			
Coordinación	Arufe Gonda, María del Carmen	Correo electrónico	maria.arufe@udc.es	
Profesorado	Arufe Gonda, María del Carmen Díaz Prado, Silvia María Fuentes Boquete, Isaac Manuel Sangiao Alvarellos, Susana	Correo electrónico	maria.arufe@udc.es s.diaz1@udc.es i.fuentes@udc.es susana.sangiao@udc.es	
Web	http://www.udc.es/fcs/ga/index.htm			
Descrición xeral	Estudo das técnicas histolóxicas ou conxunto de operacións a que se somete unha mostra biolóxica, a fin de que sexa posible o seu estudo microscópico, posibilitando a observación de estruturas non visibles a simple vista.			

Competencias da titulación	
Código	Competencias da titulación

Resultados da aprendizaxe			
Competencias de materia (Resultados de aprendizaxe)	Competencias da titulación		
Coñecer a metodoloxía básica da obtención de seccións microscópicas de mostras biolóxicas incluídas en parafina ou conxeladas.	AI1	BM1	CM1
	AI2	BM2	CM2
		BM3	CM3
		BM4	CM5
		BM5	CM6
		BM6	CM7
		BM7	CM8
Coñecer os principios da criopreservación de células e tecidos e os protocolos adecuados para a obtención e preservación de diferentes mostras biolóxicas.	AI1	BM1	CM1
	AI2	BM2	CM2
		BM3	CM3
		BM4	CM5
		BM5	CM6
		BM6	CM7
		BM7	CM8
Entender os fundamentos da histoquímica e coñecer diferentes tipos de reaccións histoquímicas.	AI1	BM1	CM1
	AI2	BM2	CM2
		BM3	CM3
		BM4	CM5
		BM5	CM6
		BM6	CM7
		BM7	CM8

Coñecer os fundamentos das tinci3ns inmunohistoquímicas.	AI1	BM1	CM1
	AI2	BM2	CM2
		BM3	CM3
		BM4	CM5
		BM5	CM6
		BM6	CM7
		BM7	CM8
Coñecer os fundamentos da observaci3n microsc3pica.	AI1	BM1	CM1
	AI2	BM2	CM2
		BM3	CM3
		BM4	CM5
		BM5	CM6
		BM6	CM7
		BM7	CM8

Contidos	
Temas	Subtemas
<p>Tema 1.- LABORATORIO DE CRIOBIOLOXÍA. Requerimentos e equipos. Toma, transporte e preservaci3n de mostras biolóxicas. Principios da criopreservaci3n de células e tecidos.</p> <p>Tema 2.- FUNDAMENTOS DO PROCESO DE FIXACI3N TISULAR. Propiedades dos líquidos fixadores. Descalcificaci3n tisular. Líquidos descalcificadores. Métodos de inclusi3n. Microtomos e técnicas de corte dos tecidos. Criotomía.</p> <p>TEMA 3. TINCI3NS HISTOL3XICAS. Tinci3ns histolóxica básicas. Hematoxilina-eosina. Tinci3ns para fibras coláxenas e elásticas do tecido conxuntivo. Tricrómico de Masson, picro-fucsina de Van Gieson, sirius red F3BA. Tinci3ns de hidratos de carbono. Técnica de PAS (Periodic Acid Schiff), azul alcían, azul de toluidina. Tinci3ns de dep3sitos de calcio. Von Kossa, bermello alizarina S. Tinci3ns de lípidos. Sudán III. Outras tinci3ns.</p> <p>TEMA 4. TINCI3NS INMUNOHISTOQUÍMICAS. Concepto de antíxeno e anticorpo. Técnicas de tinci3n inmunohistoquímica (enzimáticas e inmunofluorescentes). Factores que condicionan o resultado das tinci3ns inmunohistoquímicas.</p> <p>TEMA 5.- MICROSCOPIA. Fundamentos do microscopio óptico. Observaci3n de preparaci3ns inmunofluorescentes.</p>	<p>Práctica 1. Criopreservaci3n de tecido óseo.</p> <p>Práctica 2. Criopreservaci3n de válvulas cardíacas.</p> <p>Práctica 3. Procesado de deshidrataci3n, aclarado e inclusi3n en parafina. Obtenci3n de secci3ns microsc3picas en microtomo de parafina.</p> <p>Práctica 4. Conxelaci3n en nitróxeno líquido.</p> <p>Obtenci3n de secci3ns microsc3picas en criostato.</p> <p>Práctica 5. Tinci3n hematoxilina-eosina.</p> <p>Práctica 6. Tricrómico de Masson.</p> <p>Práctica 7. Preparaci3n de soluci3ns tamp3n.</p> <p>Práctica 8. Tinci3n histoenzimática (músculo esquelético): succinato-deshidroxenasa.</p> <p>Práctica 9. Tinci3n inmunohistoquímica.</p> <p>Práctica 10. Observaci3n microsc3pica das preparaci3ns realizadas.</p>

Planificaci3n

Metodoloxías / probas	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Lecturas	0	17	17
Prácticas de laboratorio	37	37	74
Proba de resposta múltiple	1	0	1
Sesión maxistral	18	36	54
Atención personalizada	4	0	4

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Lecturas	Lectura dun artigo relevante relacionado coa materia
Prácticas de laboratorio	Desenvólvense técnicas de uso actual en investigación biomédica, que complementan os coñecementos impartidos na sesión maxistral
Proba de resposta múltiple	Exame tipo test, no que cada pregunta conleva tres posibles respostas sendo só unha a correcta.
Sesión maxistral	Clase teórica participativa, favorecendo o intercambio de opinións, o debate e a resposta das preguntas formuladas polo alumnado

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Lecturas Sesión maxistral	Ó tratarse dun grupo reducido de alumnos, é posible a resolución de dúbidas e o seguimento individualizado durante o mesmo proceso de aprendizaxe.
Prácticas de laboratorio	En particular, a sesión maxistral é participativa, favorecendo o intercambio de opinións, o debate e a resposta das preguntas formuladas. As prácticas de laboratorio son tuteladas en todo momento polo profesorado e, se é necesario, polo grupo de investigación no que se integra o alumno (desde o comezo do curso, cada alumno se integra no grupo de investigación no que vai desenvolver o seu Tráballo Fin de Mestrado).

Avaliación		
Metodoloxías	Descrición	Cualificación
Proba de resposta múltiple	Exame tipo test, no que cada pregunta consiste en 4 afirmacións das que só unha é correcta.	50
Prácticas de laboratorio	Ó tratarse de un grupo reducido de alumnos, é posible un seguimento personalizado que facilita a avaliación continua. Terase en conta a asistencia, a participación activa e o traballo desenvolvido polo alumno.	50

Observacións avaliación
Para aprobar a materia, hai que obter globalmente un mínimo de 5 sobre 10 e, en cada metodoloxía avaliada, un mínimo de 2,5 sobre 5.

Fontes de información	
Bibliografía básica	<ul style="list-style-type: none"> - An YH, Martin KL (2003). Handbook of histology methods for bone and cartilage.. Humana Press - García del Moral (1993). Laboratorio de Anatomía Patolóxica.. McGraw-Hill - Harlow E, Lane D. (1999). Using antidodies: a laboratory manual.. Cold Spring Harbor Laboratory Press.
Bibliografía complementaria	

Recomendacións
Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente
Materias que continúan o temario
Observacións
<p>Para axudar a conseguir unha contorna inmediata sustentable e cumprir o obxectivo estratéxico 9 do I Plan de Sustentabilidade Medio-ambiental Green Campus FCS, os traballos documentales que realícense nesta materia:a.- Mayoritariamente solicitaranse en formato virtual e soporte informático.b.- De realizarse en papel:- Non se utilizarán plásticos.</p> <ul style="list-style-type: none">
- Realizaranse impresións a dobre cara.
- Empregarase papel reciclado.
- Evitarase a realización de borradores.

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías